

Malá Skalka – Jozef Macejovský

Z náučného chodníka – Jiří Balát

Kostol v Skalke nad Váhom – Lukáš Kubičina

Viete, že ...

Benedikt žil najprv v kláštore na Zobore, neskôr ako pustovník v jaskyni na Skalke pri Trenčíne. Tu ho pri modlitbe prepadli zbojníci, zomrel na následky zranení spôsobených útokom. Jeho mŕtve telo zbojníci zhodili do Váhu. Podľa legendy, keď začal prosiť Boha o pomoc, dotkol sa rukou skaly a tá sa otvorila. Doteraz je pri ústí jaskyne odtlačok jeho ruky na skale. Vraj po jeho smrti sedával veľký orol na brehu Váhu. Všimli si ho pltníci, ktorí sa plavili okolo tohto miesta. Preto si zvolili Benedikta za svojho patróna a ochranca. Benedikt je prvým slovenským mučeníkom, svätorečený bol pápežom Gregorom VII. v roku 1083 na podnetu horského kráľa Ladislava I.

Otvorenie Cyrilometodskej trasy 2019 – Jiří Balát

Pútnici – Jiří Balát

Prívitanie pútnikov – Jiří Balát

LÚSKAČKA – Kedy sa podľa liturgického kalendára Rímskokatolíckej cirkvi slávi na Slovensku spomienka sv. Andreja Svorada a Benedikta? Patrónmi ktorej diecézy sú sv. Andrej-Svorad a Benedikt?

Riešenie: Týmto dňom je 17. júl a každoročne sa v tomto čase koná aj púť na Skalke. Obaja svätí sú patrónmi Nitrianskej diecézy, pod ktorú patrí aj pútnické miesto Skalka.

Nádvorie Veľkej Skalky – Štefan Kačena

Skalka je najstarším pútnickým miestom na Slovensku. Každoročne v júli sa na Skalke stretávajú tisíce veriacich zo Slovenska aj zahraničia na púti pri príležitosti sviatku sv. Andreja-Svorada a Beňadika.

Malou Skalkou je nazývaný dvojvežový kostolík postavený v románskom slohu. Po prvý raz sa spomína v roku 1208 a zasvätený bol sv. Beňadikovi. V roku 1520 bola na jeho mieste vybudovaná kaplnka, ktorú dal postaviť Juraj Turzo. V roku 1745 ju rozšírili jezuiti do dnešnej podoby a pristavili k nej dve veže. Po ich odchode toto posvätné miesto pomaly pustlo. V roku 1921, po jeho rekonštrukcii, bol kostol za účasti tridsaťtisíc pútnikov 13. februára opäť posvätený nitrianskym biskupom Karolom Kmeťkom. Počas druhej svetovej vojny a v rokoch po nej, kedy vtedajšie spoločenské usporiadanie nepriala rozvoju kresťanských duchovných hodnôt, Skalka opäť chátrala. Po zmene režimu došlo vďaka snahe farníkov z okolia a pomoci zo zahraničia k jeho znovuzrodeniu. Oproti kostolíku sa v lese nachádza krížová cesta s kalváriou.

Veľkú Skalku tvorí pôvodná jaskyňa pustovníkov, ktorá je najstaršou sprístupnenou jaskyňou na Slovensku a starobylý benediktínsky kláštor s kostolíkom z roku 1224. Kláštor bol založený nitrianskym biskupom Jakobom k úcte Benedikta. Svätý Benedikt pustovník alebo aj svätý Beňadik (* ? – † 1034) bol žiakom svätého Svorada (Andreja-Svorada). Jeho život popísal básnik a prozaik Maurus v Legende o pustovníkoch Svoradovi-Andrejovi a Benediktovi.

NÁUČNÝ CHODNÍK MALÁ – VEĽKÁ SKALKA

Medzi kostolom na Malej Skalke a kláštorom na Veľkej Skalke sa nachádza Náučný chodník Malá – Veľká Skalka, ktorý vedie cez les. Jeho dĺžka je 2,2 km, s prevýšením 128 metrov. Okrem náučných tabulí sa na ňom nachádzajú aj dve vyhladky, ktoré umožňujú nazrieť na časť Stredného Považia. Začiatok trasy je pri kostolíku Malá Skalka, ale rovnako je možné prejsť ju aj z opačnej strany.

ORA ET ARS

Od roku 2007 sa každoročne počas niekoľkých dní v júni v areáli Kláštora Veľkej Skalky koná Medzinárodné výtvarno-literárne sympóziu ORA ET ARS. Najstaršie pútnické miesto na Slovensku v júni prichýli umelcov, aby svojou tvorbou posilnili odkaz pustovníkov zo Skalky, benediktínskych mníchov a hlavných patrónov Nitrianskej diecézy sv. Andreja-Svorada a Beňadika. Po ukončení sympózia, počas letných mesiacov, sú vytvorené práce predstavené formou výstav a autorského čítania. Tak je každoročne odovzďávané kultúrne a duchovné poslanstvo tohto podujatia širokej verejnosti.

Skalka je symbolom náboženského života našich predkov, národného povedomia Slovákov. Súčasne je významnou kultúrne - historickou pamiatkou, ktorá bola a je vďaka námetom výtvarníkov a literátov. Dnes stále naliehajúcejšie pociťujeme potrebu zachovania tohto dedičstva pre budúce generácie.

KLÁŠTOR VO VEĽKEJ SKALKE AKO SÚČASŤ CYRILOMETODSKEJ PÚTNICKEJ TRASY

Na cestu, ktorá spája dve významné pútnické miesta v Trenčianskom a Zlínskom kraji, sa pútnici prvýkrát vydali 21. augusta 2019. Jedným z nich je Kláštor vo Veľkej Skalke, považovaný za najstaršie pútnické miesto na Slovensku. Druhým je Velehrad, ktorý patrí k najvýznamnejším pútnickým miestam strednej Európy. Trenčiansky samosprávny kraj je jedným z členov neziskového združenia Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda, ktoré prispieva k zachovaniu kultúrneho dedičstva a zároveň vytvára podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v súčasnosti. V rámci aktivít spomínaného združenia, bolo v roku 2018 označených 300 km peších cyrilometodských trás, a to konkrétne v Zlínskom a Juhomoravskom kraji. V Bratislavskom kraji sa vyznačilo 75 km. V roku 2019 sa pokračovalo v značení. Trasa vedúca zo Skalky nad Váhom smerom na Velehrad je prvou značenou česko-slovenskou trasou, v dĺžke približne 90 km, z čoho 25 km tvorí slovenská časť. Cieľom značenia trás, ktoré ukazujú formovanie našej kultúrnej identity, je približovať, zveľaďovať a sprístupňovať verejnosti významné, ale aj menej známe sakrálne, stredoveké a iné pamiatky. Snahou združenia je dostať Cyrilometodskú trasu ako medzinárodný projekt na mapu kultúrnych trás Európy.

SKALKA NAD VÁHOM

Obec pod týmto názvom vystupuje od roku 1974, kedy došlo k zlúčeniu samostatných obcí Skala, Nová Ves a Újzard. Symbolika troch obcí bola prenesená aj do spoločného erbú vo forme troch strieborných ľalií na zlatých stopkách stojacich na striebornej skale. Pri jeho tvorbe sa vychádzalo aj zo symboliky sv. Imricha, miestneho patróna, ktorý bol zobrazovaný s tromi ľaliami ako symbol čistoty. Blízkosť mesta Trenčín a rieky Váh však napovedá, že toto územie bolo ideálnym miestom pre osídlenie už v dávnej minulosti. Dokladom sú archeologické nálezy potvrdzujúce prítomnosť lužickej a púchovskej kultúry, kmeňov Kvádov, ale aj staršie vykopávky z doby kamennej, zo staršej a mladšej doby bronzovej, zo staršej a neskoršej doby železnej až do staršiu dobu rímsku. Starí Slovania zanechali nezmazateľné stopy na Skalke a v blízkom okolí v podobe hradiska a pohrebiska z 9. storočia. V stredoveku toto miesto výrazne ovplyvnili postavy svätcov Svorada a Benedikta, ktoré sú nerozlučne späté s históriou Skalky. Obaja patrili k benediktínom, najstaršej kresťanskej reholi v strednej Európe, ktorá mala prioritu v misijnom pôsobení aj na Slovensku.

Ako do Skalky nad Váhom: Po našej cyklotrase pôjdete smerom na Nemšovú a pod diaľničnou estakádou zídete z našej cyklotrasy na cestu smerujúcu do Skalky nad Váhom.

Cyklotrasa „Na bicykli po stopách histórie“ je vybudovaná prevažne na vodohospodárskych objektoch, preto je potrebné dodržiavať : ZÁSADY POHYBU CYKLISTOV A CHODCOV NA VODOHOSPODÁRSKYCH OBJEKTOCH

Primárnou – hlavnou funkciou vodohospodárskych stavieb, zariadení, vodných tokov a kanálov (ďalej len vodohospodárske objekty) vrátane ich pobrežných pozemkov je zabezpečenie ochrany územia pred povodňami a iné vodohospodárskej funkcie plniace verejno–prosperné účely, ktoré nesmú byť znemožňované ani obmedzované pri ich sekundárnom využívaní na športovo – rekreačné účely.

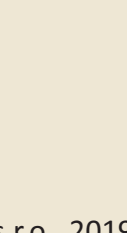
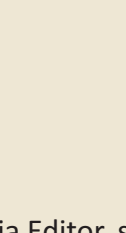
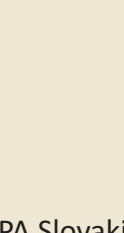
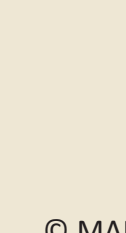
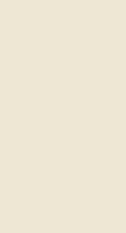
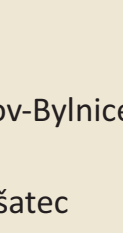
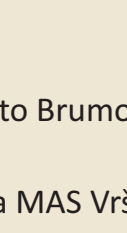
1. Pohyb po sprístupnených častiach vodohospodárskych objektov a ich pobrežných pozemkoch je na vlastné riziko všetkých cyklistov a chodcov (ďalej len návštevníkov). Správca vodohospodárskych objektov nezodpovedá za vzniknuté škody na majetku návštevníkov ani za ujmy na zdraví.
2. Pri vyhlásení alebo vzniku povodňovej aktivity je zakázaný pohyb a jazda po vodohospodárskych objektoch a v medzihrázdovom priestore. V prípade nedodržania tohto zákazu správca toku nezodpovedá za vzniknuté škody na majetku a ani za ujmy na zdraví.
3. Správca vodohospodárskych objektov vykonáva vo vlastnej réžii alebo subdodávateľsky pravidelnú a nepravidelnú údržbu vodohospodárskych objektov v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Návštevníci sú povinní pri pohybe na vodohospodárskych objektoch a ich pobrežných pozemkoch rešpektovať pokyny pracovníkov SVP, š.p., OZ Piešťany a dbať o vlastnú bezpečnosť ako aj o bezpečnosť ostatných návštevníkov.
4. Pri pohybe cyklistov a chodcov platia zásady cestnej premávky, pričom za chodcov sa považujú aj ľudia pohybujúci sa na korčuliach, skejtbordu alebo inom obdobnom športovom vybavení. Pre pohyb chodcov je vyčlenený dopravný pruh s piktogramom chodca, ktorý je od pruhov pre cyklistov oddelený súvislou deliacou čiarou. Pre cyklistov sú určené dve protismerné pruhy oddelené prerušovanou deliacou čiarou, ktoré sú označené piktogramom bicykla so smerovou šípkuou.
5. Poškodzovanie objektov a zariadení prislúchajúcich k vodohospodárskym objektom vrátane ochranného trávnatého porastu je zakázané (zákaz kladenia ohňa).
6. Manipulácia s technologickými zariadeniami na vodohospodárskych objektoch cudzími osobami je nepripustná.
7. Vykonávať činnosti, ktorými by mohlo dôjsť k znečisteniu povrchových a podzemných vôd je zakázané.
8. Odpadky patria do koša, nie na zem, ani do vody! Pozorovacie sondy a šachty slúžia pre účely monitoringu vodného diela. Ich poškodzovanie, upchatie odpadkami alebo odcudzenie ich častí je trestné!
9. Návštevníci sú povinní rešpektovať a uprednostniť pohyb mechanizácie SVP, š.p. a VV, š.p. po vodohospodárskych objektoch ako aj po pobrežných pozemkoch.
10. Porušenie predpisov na úseku vodného hospodárstva a životného prostredia bude riešené sankčným postihom v zmysle platnej legislatívy!

JAZDITE BEZPEČNE A OHĽADUPLNE VOČI OSTATNÝM!

Tento infopanel pripravili: Trenčiansky samosprávny kraj a Město Brumov-Bylnice

v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu

Veľká Skalka – Stanislav Hladký

Pútnické miesto Veľká Skalka

Kaplnka Veľkej Skalky – Jiří Balát

Sv. Benedikt v jaskyni pustovníkov – Štefan Kačena

Pred otvorením sympózia – Štefan Kačena

Kultúrny program Ora et Ars 2018 – Štefan Kačena

Hudobné vystúpenie 2018 – Štefan Kačena

Rudolf Dobiáš na vernisáži 2018 – Štefan Kačena

Umelkyňa pri práci – Štefan Kačena

Vystúpenie RND na Ora et Ars 2010